

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԸՆՏՐԱՊԱՅՔԱՐ

Թիվ 3 ընտրատարածք դարձել է «թեմ կե»

Հունիսի 22-ին Ազգային ժողովի դաս զամալորների կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի (ԿԸՀ) նիստում երկարատև էլ բուռն և ներհամայն առարկա դարձան թիվ 3 ընտրատարածքի ստացված դիմում բողոքները: ԿԸՀ-ի 4 անդամներից բաղկացած ստուգող հանձնախումբը իրարմեր կարծիքներ ներկայացրեց: «Հանրապետություն» միավորումը ներկայացնող անդամները լիարժեք են, որ ղեկ է առնում փոխ թողնել հանձնաժողովի որոշումը 5 դասզամալորության թեկնածուների Մրեն Պողոսյանի (ՍԲՄ), Վահագն Եղիազյանի, Սամվել Հարությունյանի, Վահե Պողոսյանի և Սեփական Շաղիկյանի գրանցումը մերժելու վերաբերյալ: Իսկ ընդդիմության ներկայացուցիչները գտնում էին, որ ընտրատարածքային հանձնաժողովի նիստը ընթացել է օրենքի կոդիքի ոչնչացումով: Եվ ղեկ է բերվել այդ որոշումը: Եվ նաև, որ թիվ 3 ընտրատարածքային հանձնաժողովի նախագահ Ե. Բեմանյանը հունիսի 10-ին, երբ կայացվում էր որոշում թեկնածուների գրանցման վերաբերյալ, թույլ չի տվել կատարելու ընտրատարածքային անդամներին, որոնք ներկայացված էին «մերժված» հասարակական ֆադախական կազմակերպությունների կողմից: Լիսին մասնակցել է 13 անդամ, որոնցից ընդամենը 9-ն են ստորագրել արձանագրությունը: Ըստ օրենքի, նման կուսակցությունների ներկայացուցիչները դուրս են մնում հանձնաժողովի կազմից գրանցման ժամկետի ավարտից հետո, այսինքն՝ հունիսի 10-ից: Սակայն ԿԸՀ-ն իր մեծամասնությամբ մնաց անկաշուն: Այն հրաժարվեց անօրինական համարել թիվ 3 ընտրատարածքային հանձնաժողովի նիստը եւ այդ նիստում կայացրած որոշումները: ԿԸՀ-ն ձայների մեծամասնությամբ անփոփոխ թողեց թիվ 3 ընտրատարածքային հանձնաժողովի որոշումը վերահիշյալ 5 թեկնածուների գրանցումը մերժելու մասին: Չոր էին ստուգող հանձնախումբի 2 անդամների լիարժեքները, որ թեկնածուների գրանցման մերժումը առավել անհիմն է, քան որ նրանց գրանցումը մերժել էր կապած հարուցած ստորագրությունների համար, սակայն ոչ մի տեղային ստուգում այդ ընտրատարածքում չէր կատարվել: Պատասխանատուները միակն է՝ այդ տարածում անհնար է որել ստուգում կատարել, քան որ մրցույթը չի կացած է, եւ հանձնաժողովի անդամները վախենում են թեկնածուներից: Կարելի է ենթադրել, որ հանրապետությունում եւս մեկ «թեմ» կեց հայտնաբերվեց թիվ 3 ընտրատարածք: ԿԸՀ-ի անդամ Սեյրան Մկրտչյանը («Ազգային առաջադիմություն»), յիսնամայելով նման որոշման հետ, հայտարարեց, որ այն կայացվեց ի դաստիարակ մայր թող օրը Հանրապետական կուսակցության կողմից Ազատության հրապարակում կազմակերպված գործողությունների: Եվ նա, որ այդ ընտրատարածքում «Հանրապետություն» միավորման կողմից դաստիարակվում է 33 ԳՆ դասզամալոր, Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության նախագահ Ալեն Նավասարդյանի թեկնածությունը:

ԼՈՅՆԱՆ ՏՄԱՐԱ

Հայաստանի առեւտրային բանկերը միավորվում են

ՆԱԽԱԳԻՐ 24 Հունիս 1995 ՄԱՍԻՐ Երկ այսօր առեւտրային բանկերի ժողովում որոշեց հիմնել Հայաստանի բանկերի բաց ընկերակցություն: Մտադրի թողնելիս նա գրավելու Հայաստանի բանկերի վարչապետ Կարապետ Կարապետյանի ղեկավարությամբ կազմակերպված ընտրությունների արդյունքում: Սակայն ընկերակցության անդամները գլխավոր նպատակն առեւտրային բանկերի քանակի ոչ շատ բազմաթիվ ընտրությունների արդյունքում գործընկերության համակարգում է: Ժողովում ՀՀ ԿԲ նախագահ Բազրուս Ասատրյանը նեց, որ կենտրոնական բանկի քանակը կազմավորվում է առեւտրային բանկերի հետ իրեն կապող նման ընկերակցության ստեղծմամբ:

Ինչ է ծրագրում ընդդիմությունը, որքանով է արդարացիված երկիր-խանութային հոշակույթ, ֆադախական ակտիվության որ բաժինն է յուստիանվել ընկերության մեջ... ահա այս հարցերին էր կոչված դասախոսելու հունիսի 23-ին հրավիրված հանրախավաթը: Այն հա-

յն կարող «մարտի» հունիսի 21-ի կառավարության դասախոսում ընթերցել: Այնուամենայնիվ, ըստ Երևույթին, հենց երկիր-խանութային ծրագրին է լինելու առանցքայինը հետագա դայախի ընթացում: «Մենք բարունակելու ենք մեր բարձունը միայն ֆադախակիրը երանակներով եւ երբեք թույլ չենք տա-

ԵՆԴՐԱՊԱՅՔԱՐ

«Բարունակելու ենք բարձունը միայն ֆադախակիրը եղանակով»

վախել էր Եւրո 10-15 հազար մասնակից, ներկա էին ընդդիմության գրեթե բոլոր առաջնորդները, որոնք իրենց ելույթներում վերադարձին հունիսի 21-ի դրամաշիկ իրադարձությունների դասախոսները: «Երկարատև էին դասախոսական թույլ լուսավաճիցները, երբ նույնիսկ ընդդիմադիր մասնույում կառավարությունը փորձում է ստեղծել իր լծակները, նեց Ալեն Մանուչարյանը, միայն այստեղ Անկախության հրապարակում, բնակչությունը կարող է ստանալ միակ ստույգ տեղեկություններ»:

Նման մտեցման դայամեններում, բնական էր, որ ընդդիմության գործիչների խոսքերը գերազանցապես վերաբերում էին վերահիշյալ դրամաշիկ իրադարձությունների «վերականգնմանը», որի նպատակն էր հասցնել «աղաքակրթական գուցարարներին կասարվածի իրական դասերը»:

Երկիր-խանութային վերաբերյալ հասկանալի դասախոսներով, մանրամասն չիտալեց, առանց ստույգ տեղեկությունների բնակչությունը

որ հանրապետությունում բունկվի ֆադախակիր դասախոսում», այս միտքը ընդգծում էին բոլոր հոնարները:

«Բանի որ նախընտրական դայախում իշխանությունները թույլ են տվել անօրինականություններ, նեց մեր թղթակցին Վահան Հովհաննիսյանը եւ արդեն իսկ կանխորոշել են հուլիսի 5-ի ընտրությունների եւ հանրախիկի արդյունքները, ժողովուրդը եւ նրան ղեկավարող ընդդիմությունը, սխիտված կողմ հակակիստ ստեղծել այդ վստակալոր գործընթացի նկատմամբ, երկիր-խանութային հոշակույման ձեռով»:

Խոսելով Մահմանադրության մասին, Ալեն Մանուչարյանը կրկին դիմեց ցուցարարներին ձայն չալ նման «օրենքին», «օրենք, որի ստեղծողները հանրապետության գլխավոր հանգադրման են»:

Տեսական դայախի ուղին բնարած հայրենական ընդդիմությունը իր հաջորդ հավաթը նախաստում է անց կացնել հունիսի 27-ին:

Ա. Ղ.

Ասումակայանի առաջին բլոկը նախաստավում է գործարկել 1997 թվին

ԵՐԵՎԱՆ, 23 Հունիս, ՓՍՍՏ: ՀԱԷԿ-ի առաջին բլոկի վերագործարկման նպատակով արդեն այս արի կսկսվեն համադասաստիան աշխատանքներ: Այս խնդիրը ներկայացված է հանրապետության սոցիալ-սեքտական զարգացման 95 Բ. ծրագրում: Նախաստավում է, որ ասումակայանի առաջին բլոկի գործարկումը կիրականացվի 97 թվի ավարտին: Ինչ մնում է երկրորդ բլոկին, որն արդեն ֆիզիկական գործարկման փուլում է, աղա այն արեկան 2,5 միլիարդ կվե կեկարներգիա կարադրի:

«Հայաստան-Բվեարկություն»

«Հայաստան-Բվեարկություն» անկախ, տեղական դիստրիբյուտի հանձնախումբը բարունակում է ծավալել իր աշխատանքները: Դրանք ընթացում են 2 ուղղություններով, ա) ընտրատարածքային ընթացում (մինչև հուլիսի 5-ը) կասարվող օրինակախումբների հավախում եւ գրանցում վնչյուեք ընդհանուր բնույթի, այնուհետ կ կոնկրետ ընտրատարածքներում, տեղամասերում կասարված խախտումներ:

բ) բարունակվում է անկախ, տեղական դիստրիբյուտի կամավորների հավախարումը եւ արդեն ձեռավորված տեղական խմբերի ուսուցումը:

«Հայաստան-Բվեարկություն» անկախ տեղական դիստրիբյուտի հանձնախումբը կրկին դիմում է հանրապետության բնակչությանը, հասարակական, ֆադախական կազմակերպություններին խնդրելով ընտրությունների եւ հանրախիկի հետ կապված օրինակախումբների փաթեթ ունենալու դեղումը դիմել մեզ Երեւան 375009, Ջրաշուս 1 (Երեւաննախազիմ ինստիտուտի նախկին շենքի ետամասից), 4 հարկ Հեղախոսներ: 56-15-05, 58-78-64, 56-15-60

«Բվեարկություն Հայաստան» հանձնախումբ

Հունիսի 26-ին հայ-գերմանական գիտաժողով

Հունիսի 26-ին ՀՀ կոնոմիկայի նախարարությունում տեղի կունենա հայ-գերմանական տեսական համագործակցության խնդիրներին նվիրված գիտաժողով: Ինչուեք հայտնեցին ՀՀ կոնոմիկայի նախարարության մասնույի ծառայությունից, գիտաժողովին մասնակցելու է Գերմանիայի կոնոմիկայի նախարարության, ինչուեք նաեւ գործարար Երջանակների ներկայացուցիչների դաս վիրակությունը: Հայկական կողմից ներկա կլինեն արդյունաբերության, թեթև արդյունաբերության, շինարարության, էներգեթիկայի եւ վառելիքի, գյուղատնտեսության, դարեւնի եւ մթերման նախարարությունների ներկայացուցիչներ եւ արադրական ձեռնարկությունների ղեկավարներ:

Հունիսի 26-ին ՀՀ կոնոմիկայի նախարարությունում տեղի կունենա հայ-գերմանական տեսական համագործակցության խնդիրներին նվիրված գիտաժողով: Ինչուեք հայտնեցին ՀՀ կոնոմիկայի նախարարության մասնույի ծառայությունից, գիտաժողովին մասնակցելու է Գերմանիայի կոնոմիկայի նախարարության, ինչուեք նաեւ գործարար Երջանակների ներկայացուցիչների դաս վիրակությունը: Հայկական կողմից ներկա կլինեն արդյունաբերության, թեթև արդյունաբերության, շինարարության, էներգեթիկայի եւ վառելիքի, գյուղատնտեսության, դարեւնի եւ մթերման նախարարությունների ներկայացուցիչներ եւ արադրական ձեռնարկությունների ղեկավարներ:

Գ. Մ.

Կարեն Բաբուրյանը Գերագույն խորհրդի նախագահ

Հունիսի 23-ին Սեփականկերում սկսվեց Լեոնային Դարաբաղի Հանրապետության նոր գումարման խորհրդարանի առաջին նստաբանը: Այն բացեց եւ մինչեւ խորհրդարանի նախագահի ընտրվելը վարեց ժողդասզամալորների ընտրությունների ԳԸԽ-ի նախագահ Սուրեղ Օհանջանյանը: Բննարկվեցին կազմակերպական հարցեր: Խորհրդարանը ընտրեց մանդատային եւ հավախ հանձնաժողովներ եւ դրանց նախագահներ, մանդատային հանձնաժողովի ներկայացմամբ որոշեց ճանաչել դասզամալորների լիազորությունները: ԼԳՀ խորհրդարանի նախագահի համար առաջադրվեցին երեք թեկնածուներ: Կարեն Բաբուրյան, Բորիս Առուսանյան եւ Ռուդոլֆ Մարտիրոսյան: Վերջինս իննաբաբար կայաարարեց:

Փակ գաղտնի կվերակության արդյունքներով, Լեոնային Դարաբաղի Հանրապետության խորհրդարանի նախագահ ընտրվեց նախկին Գերագույն խորհրդի նախագահի դասախոսական Կարեն Զարմայրի Բաբուրյանը: Նախագահի տեղակալ ընտրվեց Լավրեն Բենիկի Գաբրիելյանը, որը մինչեւ վերջերս «Մրցախմամուլ» գործակալության ղեկավար էր: Խորհրդարանի ֆարսուղար ընտրվեց էմմա Գաբրիելյանը՝ նախկինում ԼԳՀ կոնոմիկայի եւ ֆինանսների նախարարության դասախոսական աշխատող: ԼԳՀ նոր գումարման խորհրդարանի առաջին նստաբանին մասնակցում էր եւ Ելույթ ունեցավ հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը: Նստաբանը վաղը կբարունակի աշխատանքը:

ՍՐԱԵԼՊՐԵՍ

ԱՏՈՄԱԿԱՅՆ

Մեմիտարը կնվիրվի բնակչության անվասնզության խնդիրներին

ՀՀ արակարգ իրավիճակների ղեկավար վարչությանն առընթեր կադրերի վերադասարածան ինստիտուտը հայկական արածակայանի վերագործարկման կադրակցությամբ սկսել է կազմակերպել բնակչության անվասնզության հարցերին ուղղված ուսուցում: Մայիսի 2-ից ինստիտուտը հանրապետական օադիոյի «Եթեր ցոլահանը» խմբագրության արջակցությամբ անցկացնում է «Ասումակայանը եւ մենք» հաղորդաբանը: Հեռուստահաղորդումներ կազմակերպելու նպատակով հանրապետության կի նուարխիկից ընտրվել է օադիոակտիվ ծառագայրման վերաբերյալ մեկ ասանյակ գիտախոսմանային ֆիլմ, որը ղեկավարել է ներկայացվի նախարար մեակված գիտախոս սցենարներով: Ծրագրվում է ուսուցում տանել նաեւ արածաբանային տեղական օադիոհանգույցներով եւ հեռուստատեսությամբ (այդ թվում կաթելային):

Տարվա սկզբին բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարարության ղեկավարների եւ հանրապետության բուհերի համադասաստիան ամբիոնների վարիչներին մասնակցությամբ ինստիտուտում անցկացվեց տեմինար խորհրդակցություն, որի ըն-

թացում որոշում կայացվեց արակարգ իրավիճակների դիմակայան հարցերով ուսուցումը համարելու նազիսական ուսուցման անբաժան մասը: Այսօր հանրապետության բուհերում անցում են համադասաստիան առադակներ, որոնք նախկինում բացակայում էին: Որոշեք այդ խորհրդակցության նոր փուլ, հունիսի 26-ին ինստիտուտում տեղի կունենա դասախոսություն հանրապետության բուհական համակարգի համադասաստիան ամբիոնների դասախոսական կազմի մասնակցությամբ: Ինչուեք հայտնեց ՀՀ արակարգ իրավիճակների ղեկավարչությանն առընթեր կադրերի վերադասարածան ինստիտուտի տեղական օադիոյի «Եթեր ցոլահանը» խմբագրության արջակցությամբ անցկացնում է «Ասումակայանը եւ մենք» հաղորդաբանը: Հեռուստահաղորդումներ կազմակերպելու նպատակով հանրապետության կի նուարխիկից ընտրվել է օադիոակտիվ ծառագայրման վերաբերյալ մեկ ասանյակ գիտախոսմանային ֆիլմ, որը ղեկավարել է ներկայացվի նախարար մեակված գիտախոս սցենարներով: Ծրագրվում է ուսուցում տանել նաեւ արածաբանային տեղական օադիոհանգույցներով եւ հեռուստատեսությամբ (այդ թվում կաթելային):

Տարվա սկզբին բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարարության ղեկավարների եւ հանրապետության բուհերի համադասաստիան ամբիոնների վարիչներին մասնակցությամբ ինստիտուտում անցկացվեց տեմինար խորհրդակցություն, որի ըն-

Վ. Ի.

ՎԱԳ

«Արմեն Տելը» միջազգային հեռախոսակառայի օդերասար է

Երկու արի առաջ ՀՀ կառայի նախարարությունը համասեղ ձեռնարկություն ստեղծելու վերաբերյալ առաջարկություններ էր ուղարկել միջազգային հեռախոսակառայի AT and T, SPRINT, FRANCE TELECOM, IDB խոսրուգույն ժառայությունների մասնուղղներին: Առաջարկված դայամանների համաձայն, հայկական կողմը կասարելու էր կանոնադրական հիմնադրամի Տ1 տկոսի ներդրումները, իսկ Երևույթի 50 տկոսի վերաներդրումը տրամադրվելու էր Հայաստանի կառայի ոչ Երևույթը բնագավառների զարգացմանը (այն Երջաններին, որոնք վնասով են աշխատում): Սակայն ստացված դասախոսները հիմնականում չէին համընկնում առաջարկված նախադայամաններին: Միաժամանակ արձագանք ստացվեց արքրեր երկրներում հեռախոսակառայի զարգացման նպատակով ներդրումներ կասարող «TRANSE-WORLD TELECOM» ընկերության սեփականատեր Բարրի Հոնից, որը հեռախոսային քիզնեթի ձեռնարկություն ուներ նաեւ Մոսկվայում: Ամերիկացի ձեռնարկը համաձայնեց առաջարկված բոլոր դայամաններին, որի արդյունքում հանրապետությունում ստեղծվեց «Արմեն Տել» համասեղ ձեռնարկությունը: Այս ձեռնարկության կանոնադրական հիմնադրամը կազմելու է 12 մլն դոլար: Հայկական կողմը ներդրելու է սարավորումները եւ գույրը (Տ1 տկոս), մնացած ներդրումները գումարային ձեռնով կասարելու է հիշյալ ընկերությունը: Հանրապետությունում է մնալու ստացված Երևույթի 50 տկոսը:

Ինչուեք հայտնեց «Արմեն Տել» համասեղ ձեռնարկության գլխավոր տեղական օադիոյի «Եթեր ցոլահանը» խմբագրությանն առընթեր կառայից կելու է 200 հազար ժամանակակից բվային հեռախոսագիծ: Մեկ արվա ընթացում ղեկավարելու է փոխվել մայրաքաղաքի հիմնական հեռախոսակառայները եւ հեռախոսակառայանները: Կստեղծվեն լրացուցիչ նոր ժառայություններ, ինչույիսիք են ուղիտ հեռախոսի ցանցը, PAGING-ը եւ այլն: Հեռու չէ այն ժամանակակից 200 հազար բամանոդր հեռախոսություն կունենա կառայի հասասել աշխարհի ցանկացած երկրի հետ:

ՎԱԳԿ ՄԱՐՏՈՅԱՆ

ՈՍՍԿԱԿԱՐ ԱԶՏԱՍԱՆ ՕՐՄԹԵՐՈՒ
Հայաստանի քաղաքում եւ արի
Պոստային եւ հրատարակչի
«Ազգ» թերի հիմնադր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆախ 562941, ԱՏՏ (7 8852) 151065
e-mail INTERNET: azg2@arminfo.com

Գլխավոր խմբագրի
ՅՎԱԳ ԱՆԵՏՐԵՍԱՆ / հեռ 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍՄԱԿԵԼ ԴԻՄԻՏԵՆ / հեռ 529221
Տեղեկ
ՍՄԱԳԻՍ ՍՄԱԳՍԵՆ / 562863
A STYLE համակարգային
ժառայություն / 581841
Ոճը եւ տատանները ՊՆԵԼ ԴՍԱԹԵՍԻՍ
Apple Macintosh
համակարգային բարունակ
«Ազգ» թերի

LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hovhannavatsyan st.
Yerevan, Armenia, 375010

«Տո՛ւր քո ձայնը Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությանը»

ՀՈԱԿ ներկայացուցիչը Իջևանում

Հունիսի 22-ին Իջևանի մշակույթի սահմանափակում ավելի քան հինգ հարյուր հանդիսականներ առիթ ունեցան ծանոթանալու Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության նախընտրական ծրագրերին ու կայսերական դիրքորոշումներին: Իջևանի Երջանուհի միջնակարգ դպրոցի Վեմա Անանյանի բացման խոսքից հետո ներկայից առիթ ունեցան

մտղի կուսակցություն է եւ հեռու է ամբողջատրությունից», հաստատեց ՀՈԱԿ անենադիտը: Նա առաջ, որ կուսակցությունը սահմանափակում ճանաչարհով ձգում է փոխել ներկայիս իշխանություններին եւ դրս միակ ձեռք ընտրություններ են: Խոսքի մյուս միջոցները վստահավոր են եւ աղետալի հայ ժողովրդի համար: «Հավասարիմ մնալով իր զարգաիա

րյան կոչով միայն-հարստացին «այո» կամ «ոչ» առի հիմնական օրենքին», հարց տվեց նա: Մերժվում են նախագիծը, եւ նրանց ուրիշ կարարյալ են համարում այն, Ռ. Միրզախանյանը խոսեց նախագծի մի շարք դրույթների նկատմամբ կուսակցության հայտնի վերադատությունների մասին:

Այնուհետև ՀՈԱԿ անենադիտը ներկայիցին մանրամասնորեն ծանուրացրեց ՀՀ Ազգային ժողովին ներկայացվելիմ ՀՈԱԿ-ի մշակված օրինագիծը, որոնք վերաբերում են դիտարկվական ու սոցիալ-սնտեսական բնագավառներին: «Հայ մարդու համար աղետալ կոչանիլ եւ արժանադատիվ կյանքի համար դրայնաներ ստեղծելու հիմնականով է ՀՈԱԿ-ը գնում ՀՀ Ազգային ժողովի ընտրություններին», եզրափակեց Ռուբեն Միրզախանյանը:

Այս իր համադատարգիներին առիթ կուրք ունեցավ իկ Վեմա Անանյանը, որը խոսեց Երջանի բնակչությանը հուզող սոցիալ-սնտեսական եւ բարոյահոգեբանական հիմնախնդիրների մասին: Ներկաների ուսուցիչ եւ խանդավառ վերաբերմունքից էլ երեսու իր, որ նա մեծ հարգանք է վայելում Երջանի ազգայնաչության մոտ: Նրա, ինչպես նաև Ռ. Միրզախանյանի կուրքները դիմավորվեցին խանդավառ ծափահարություններով: Կուրք ունեցավ

ցավ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրադատական վարչության անենադիտ Ռուբեն Միրզախանյանը: Հակված ներկայացնելով կուսակցության դատարությունն ու զարդախարտական ավանդները, ՀՈԱԿ ՀՎ անենադիտը Երջանից ազգային հարստական հիմնադրերի, սոցիալ-սնտեսական եւ ներտարական իրավիճակի հանդեպ կուսակցության սեռակենտրոն դիրքորոշումները: «Հայ դատական կուսակցությունների մեջ միակ ոչ սոցիալիստականը լինելով, Ռամկավար ազատական կուսակցությունը ջասագովն է Երջանի սնտեսության», առաջ Ռ. Միրզախանյանը: Մակայն, նա կարծիքով, ազատական սնտեսություն նեանակում է նոր հարստություններ եւ ավելի լավ կյանք, որ կիրագործվի միայն ժողովրդավարության դայնաններում: Միայն ազատ մարդ կարող է իսկական ժողովրդավար լինել, իսկ ազատ մարդը միայն ազատական Երջանի դայնաններում կարող է ձեռավորվել: Իսկ Հայաստանում ներկայիս իշխանությունների վարած հարստականությունը բնավ չի նդատում ազատ մարդու ձեռավորմանը: «Պայքարի ոչ հարստակիոր ձեռքը ամբողջովին մերժելով հանդերձ, ՀՈԱԿ-ը բնորդի

րախոսական սկզբունքներին, ՀՈԱԿ-ը ցնեխիտական կուսակցություն է», առաջ նա: Խոսելով սահմանադրության նախագծի Երջ, Ռ. Միրզախանյանն այն կարծիքը հայտնեց, որ Երջ ավելի լավ կլինեք, ինչպես այժմ՝ ցույց է տալիս ստեղծված

խոսքերը, երբ տանամադրությունն ընդունվեք սահմանադիր ժողովի կողմից եւ ոչ թե շրվեք հանրավելի, «բնակչության մեծ մասը մարդը չէ փաստաբորին եւ ճի՛ւս աղոք, որ այս կամ այն կուսակցու

ցողներին տված հարցերից հետո համազով հանդես եկան Մուսաննու Մախարյանն ու Թովմաս Պարսյանը ժողովրդիմների համուրքի մի խումբ նեաժիճաների նկատակցությունը:

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

ՈԱԿ մամուլ. «Պայքար» թիվ 5, 1995

Լույս է տեսել «Պայքար» ամսագրի հերթական 1995 թվականի 5-րդ համարը: Այն բացվում է Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության նախընտրական դատարանով, որտեղ մտնա մասն Երջանից ազգային հարստական կուսակցության կառուցմանը նդատավոր դիտարկան Երջանի սնտեսական ու սոցիալական հարստականության եւ այլ բնագավառների վերաբերյալ կուսակցության հիմնադրույթները, առաջիկա Ազգային ժողովում բարձրացվելիմ հարցերն ու խնդիրները: Վահագն Տատրյանի «Հայկական ցեղասպանությանը յեղատեսերգվեան օտանեան խորհրդարանին մեջ» աճխատության վերջին հատվածը տայիս է 1918 թվականին Զուրիայի խորհրդարանում վերոհիշյալ հարցին նվիրված նիտերի նեանակությունն ու զնահատականը: Տնտեսական գիտությունների դոկտոր Յուրի Սուվյանի իր «Տնտեսական օազմավարությունը» վերջին է աղագան» վերնագրով ժողովածը նվիրել է սնտեսական արագ բարեփոխումներին, սնտեսության ազատականացման խնդիրներին, սնտեսության զարգացման համար ճիճ օազմ

մավարություն ընտելու անհրաճեոսությանը: Իսկ իրավաբանական գիտությունների դոկտոր Երայր Արադյանի հոդվածի նդատակը Երեսում է հենց վերնագրից «Ազգային փոխամասնությունների իրավունքների միջազգային իրավական դատարանությունը»: Պասմական գիտությունների դոկտոր Վիկտոր Մուրադյանի իր «Կովկասը Գերմանիայի ու Թուրքիայի ծագերում» հոդվածում, որը նվիրված է Մեծ հայրենական ռաճարած հարթանակի 50 ամյակին, մասնավորապես ներկայացնում է հայ ժողովրդի ու Հայաստանի ծակասագրի սնտիման հեք կարդված՝ հիշյալ երկրների փայլիայած նդատակներն ու հույ սերը: Լուրենս Տ. Պիտերի «Պիտերի սկզբունքը» գրի «Պեսական նավը» հասվածը, Երտանակելով մարդկային անձեռնահատության թեման՝ մասնաճեում է այն բոլոր թեռությունները, որոնք կարող են դրա հեքնակումը տեղ գտնել դեքական կառավարանում բնագավառում: Պասմական գիտությունների թեկնածու Միեք Կարադեյանի գրախոսությունը արձեռնավորում է դուրժետը Լեոն Եա հինյանի «Հայաստանը եւ առաջին Ար

ժողովները» դատարգիտական Եախատությունը՝ որոշեք գիտության այլ բնագավառում նոր եւ օրյեկելիվ խոստարարյան հակամարտության կարգավորման Մերժավոր Արեելի (մասնավորապես Մեղրկովկասի) իրադարձությունների, Հայաստանի ներտարական իրավիճակի մեկնարանությունն է նվիրված հանդեսի այս տարվա առիվ մայիս ամիսների անցուդարձը ներկայացնող «Խաղաղական ամփոփումը», որին, կարելի է ասել, գրեթե Եարունակում է «Միջազգային մամուլը եւ Հայաստանը» խորագրով բաժինը, որը ամազրին հերթական անգամ տրամադրել է Գրիգոր Զյուսեյանը: Հարկ է ասել, որ ընթերցողներին այս անգամ տրատում է անակակալ, ամազիրը եզրափակում է «Երին Եսավ» վերնագրի կրող երգիծարերը, որն այսուհեք կարգնելու է ամազրի անբաճան մաճը: Այն հեղինակել, խմբագրել ու հրատարակել է բանասեղծ Յով հաննեք Գրիգորյանը: Իսկ ընթերցողը ճիճ ընտրություն կարող է կատարել, եթե ուսարդությունը զննի Եառիվի վերջին էջում գեքեղված խորհրդանակական դատակերը: Ե. Ա.

Մուրք ան է կամ յոթը չափիր, մեկ կսրիր

Մեկ հեք, մեք կողմիս հանդիպում եւ Երեսուրքեր, որոնք գոյությունը սրափ աղեկը երեք չի հանդարձի, որոնք բարոյական եւ ոչ մի տորմի չեն համադատաստանում, եւ բվում է, անխարքի դեք կանհեքստան... Մակայն, ի դժբախտություն մեզ, այսօր իշխում է կործանարար ամենաբողոքությունը, որի առջև իշխանությունն աչ է փակում, իսկ ժողովուրդը...

Տղաների համար, դժվար է բոլորի համար:

Վերքերս թեկնածուական իմ «ձայն հավաները» եղան Երեսուրքի Մյասնիկյանի Երջանի թիվ 12 ընտրատարում գեքնող երվանդ Զոյարի թիվ 19, 21, 23 սներում, որոնք ծակասագրի մասին էլ ուզում են դատել:

Մյուս անուծելի խնդիրը ՏՈՒՐՆ է մեք հանադատարյա: Օրերով ցուր չենք ունեքնում, ստում ենք բնակիչները: Կանգ առ: Այստեղ տղատվեքին վառ Երեսուրքյան բոլոր դատարներս: Աստծո սեղծած ՄԱՐԴՆ առանց քրի, ամիսներ Եարունակ... Ի դատարի վեր հայ կանանց (եւ միայն նրանք են ունակ նման հերոսություն), ես ինձ այնպես հոյարս գգաղի, երք մեքնելով յուրաքանչյուր բնակարան, դրանք գեք մախուր, ծառակով կահավորված: Անհնար է դատելեքաց նել անցուր մախուրություն, անցուր լողանալ, անցուր երեքս եւ հիվանդ դատել...

Փորձենք նեք մեքնել: Զգույք, քունել եւ մեքնում թեքակիչները այն կնեք ենք քունելային կամ Եարունակային անվաճը: Ամենից առաջ ձեռնի տակ դեք է ունեքնալ որեք յուսատու բան, երք յունեք մարտկող, աղատ հարմար է օգտագործել լուզղի, քրքրի կսոր, ավելի փորձվածները հավանում են ձվի տուփեր (յայելկա), ստում են երկար է վառվում: Լուծեքի՛ր լույսիղ հարցը, հիմա մեքաճիր անձիղ աղատուրյան մասին: Երք նախկնում ունեքնել ես սեք փական անձղ աղատուրյան մասին անդորրագրի, գգիր աղբաման, լույսի արժեք յունել: Ավելի լավ է զինվել հարվածող որեք առաքելայով, ասենք փայեք կամ մեքաղաք ժողով (ինն նաղատարանության համար) եւ հաքար Եարվել առաջ: Անխուսափելի վեքանգերից կարող են լինել. 1. Իեք հանդիման եկող հարեանղ (որան էլ լավ հարաբերության մեջ լինել, բախումն այստեղ անխուսափելի է), 2. որեք անձանոր՝ կակածելի հայացող, հիեքցնել, վրաղ քանկարժեք զարկ կամ հաղուս յոթիս լինի (թեքակիչները դատում են, որ քալանի դեղիք հաճախ են լինում, երք հասկաղեք անեքայակ մեկը հանդգնում է հյուր գալ այստեղ): 3. Աննաղաղեղ վեքանգերից են առնեքները, դարանամուս կարող են ընկնել ոսիղ տակ եւ Իեք զեքին զեքել կամ վերեքից ցաքել վրաղ (վերքերս 14 տարեկան մի աղեքակի հեք այդպես վարվեքին): Կրճողների այդ դատի բարգավաճումն այստեղ դայնամավորված է աղբատարի մուսների հեքնա ասիճանների վրա սեղադրմամբ: Ի դեղ, ավելի հարմար է աղբաքեր անվանումը, Եանի որ աղբի սեռական կուսակումներն առաքանում են խցանումներ (իննս ականսեք եղա հարթակների վրա լործումն աղբի զանգվածի մեք խլրեքաղղ կրճողների):

Մայրնեքական դայքարն իր տարերի մեջ է: Հանկարձակի բարիացած դատարանավորական թեկնածուները սեքեքին «մեքաճել» ժողովրդի դարղ ու ցավերի մասին, հեքնա այդ Եեքների Եարցը ասփալեի մեքնեքն «կարկասում էր» զեքնիղ, աղբատար մեքնեքն իր գործեք էր անում, «բարեքարները» վեքանգեր ենք գգում ժողովրդին: Պասահական չէ, որ այս քաղամասում միանգամից լայն քալի առավ ավճոք նակների Երեսուրքյան (նախընտրական Եարողություն վառ դրեսուրման օրինակ): Նար Դոսի անվան դողրոցը վերցրին ավճոքնակների կրակակնակ մեք, դողրոցի դիմացի կրակայ փորելի օազիղ խեղդեքին փուռու ու Եանի դատարանով՝ գրկելով երեքսերին միակ խաղաղատարակից: 3 հոգու համար լավ, 3 հաղար հոգու համար վառ, ո՛ւմ հոգան է, ո՛վ է յարի ձեռնը բոնողը...

Մեք էլ չեն խաքի, սա Եաքերի կարճին ու համոզումնեք է: «Տուրաքանչյուր ժողովուրդ՝ արժանի է իր իշխանությանը», լավ է ասված: Բարեկամներս, մի՛ տարվեք մեքաճել ժան հրաղուրանում, մի կուլ տվեք Զեք մեքնած վեքանգավոր խայճը, զգույք, կարք կմնա կոկորդուս: Ականքալուր Եղեք Զեք խոճի մայրին, բանակարանության կանչին, հիեքն մեք մեքերի դատարանը՝ յոթը յափիր, մեկ կսրիր, եւ նաեւ «դեղուսատը ժողովրդի ժառանգ է»: Ով մինչ հիմա եղել է մարդկանց ցավերի դարանողը՝ առանց կանխակալ նդատակների, նա էլի կդարմանի, լինի սիղոսավոր, թե Եարային:

Եւ էլի մի բան, հանուն անկախության հասած Հայաստանի ամաքանում ու հոգրացման, հանուն հայ ժողովրդի հարստեման, այսօրվա Ազգային ժողովը դեք է համարվի հիրավի ընտրվեքնով: Պասգամավոր դեք է դատես նա, ով ազգային նվիրյալ է, սակայն ոչ առանց զեքելիմների, իր գործին լավ զիտակ է սակայն ոչ առանց լայնամասքաք ծագրերի, մեք գործերի ունակ է, սակայն ոչ միայն իր գրուանի մասին մեքաճող...

Մեք բախեք թեքց, ամառ է, ձմեռներն այստեղ սարափելի են: Հավված ձյունը կարում է ասիճանների վրա, փորձիր ստատ ու մուրք քունելով Եարվել: Զեք անհրաճեք կլինի ՊԱԳ համալիրի նորմերը «զեքազանց» հանձնել:

Եւ էլի մի բան, հանուն անկախության հասած Հայաստանի ամաքանում ու հոգրացման, հանուն հայ ժողովրդի հարստեման, այսօրվա Ազգային ժողովը դեք է համարվի հիրավի ընտրվեքնով: Պասգամավոր դեք է դատես նա, ով ազգային նվիրյալ է, սակայն ոչ առանց զեքելիմների, իր գործին լավ զիտակ է սակայն ոչ առանց լայնամասքաք ծագրերի, մեք գործերի ունակ է, սակայն ոչ միայն իր գրուանի մասին մեքաճող...

Մեք բախեք թեքց, ամառ է, ձմեռներն այստեղ սարափելի են: Հավված ձյունը կարում է ասիճանների վրա, փորձիր ստատ ու մուրք քունելով Եարվել: Զեք անհրաճեք կլինի ՊԱԳ համալիրի նորմերը «զեքազանց» հանձնել:

Եւ էլի մի բան, հանուն անկախության հասած Հայաստանի ամաքանում ու հոգրացման, հանուն հայ ժողովրդի հարստեման, այսօրվա Ազգային ժողովը դեք է համարվի հիրավի ընտրվեքնով: Պասգամավոր դեք է դատես նա, ով ազգային նվիրյալ է, սակայն ոչ առանց զեքելիմների, իր գործին լավ զիտակ է սակայն ոչ առանց լայնամասքաք ծագրերի, մեք գործերի ունակ է, սակայն ոչ միայն իր գրուանի մասին մեքաճող...

Տուրաքանչյուր բնակիչ օրական անվազն երկու անգամ դեք է հաղբատարի «քունելային դատարանը» (վերելի հասկացությունը մոռացիր): Դժվար է հասկաղեք կանանց համար, Եուկայի հոգս, երեքսներին տանել թեքել, առավել դժվար է ձեքերի հարցը, իսկ երք միայնակ են... դժվար է վաղ առավոտն դատի Եառաղղ աղբիլների համար, դժվար է հոգսաքաք տղամարդկանց համար, դժվար է երիտատար

Եւ էլի մի բան, հանուն անկախության հասած Հայաստանի ամաքանում ու հոգրացման, հանուն հայ ժողովրդի հարստեման, այսօրվա Ազգային ժողովը դեք է համարվի հիրավի ընտրվեքնով: Պասգամավոր դեք է դատես նա, ով ազգային նվիրյալ է, սակայն ոչ առանց զեքելիմների, իր գործին լավ զիտակ է սակայն ոչ առանց լայնամասքաք ծագրերի, մեք գործերի ունակ է, սակայն ոչ միայն իր գրուանի մասին մեքաճող...

Փնտրում եմ
օրիորդ Միրան Վերանդանյանի
բնանիլի անդամներին:
Նա երկար ժամանակ աղբրել է Մարտիկոս:
դուստրն է Հովհաննես Վերանդանյանի եւ
Փերուզ Փափազյանի,
ձնվել է Իզմիրում:
Խնդրում եմ դիմել հեքեքայ հասցին:
GREGOIRE GEORGES-PICOT, 8, RUE SAINT-SAENS 13001
MARSEILLE, FRANCE. TEL: (16) 91-33-73-90

Ծշմաւրսութեան իմաստավորումը

Չի կարելի որսնալ այդ հանգամանքը: Խղճմիտ մարդկությունը մեզ հետ նեցն մեր դաստիարակման ամենադժգոյական իրադրութեան 80-ամյակը: Արաստանայան բազմաթիւ հրաշալակումներից առանձնանում է մանազանդ փարիզյան հեղինակավոր «Հարմասան» հրատարակչության լույս ընծայած «Յեղատաղանություն եւ փոխանցություն» հոգեվերլուծական գիրքը, որի հեղինակը Յեյն Փիրալիանն է: Ի՞նչ իմ մասին դասում է «Իմ դատը թիֆլիսեցի էր, հայսնի մտավորական: Եւ հայկական դասվիրակու»:

դից, որեղ կանգ են առել, խողխող վել ախուրված արավանները: Դրան մեծադէս նշանակում է իմ մասնագիտությունը՝ հոգեվերլուծությունը»:

Հասկանալի է, որ Փարիզում լույս տեսած գրքի խորագիրը կազմի վրա կրկնվում է երեք լեզուներով՝ ֆրանսերեն, հայերեն, քուրմերեն: Յեղիական առաջին անգամ փորձ է արել վերլուծել ցեղատաղանության բարոյապարտական ներգործությունը վերադարձների արքեր սերունդների՝ ինչպէս հայերի, այնպէս էլ քուրմերի վրա: Տիկնի Փիրալիանը գտնում է, որ վերջիններս համար, հետեւողական ուրացումները, դաստիարակչական կեղծարարությունը խաբարում են իրենց իսկ մարդկային նկարագիրը, երկում բռնաշիրութեան, ահաբեկչության ջղաջրի մթնոլորտ են ստեղծում, իսկ հայերին զրկում են նախնիների փրկված ինքնության վերջին հետքերը՝ եկեղեցիները, վանքերն ու մշակութային այլ կրթողները վերականգնելու, բնականոն կյանքով ապրելու հնարավորությունը: Յեղիականը հույսը դնում է երրորդ կողմի վրա, որը հակամարտող ժողովուրդներին ի վիճակի կլինի ներգնել, որ ներքին սուր վեճերը լուծելու ոչ միայն ուժային, այլև փոխընդունման դաշինք կան եւ, ի վերջո, կհաղթանակեն ծեմարությունն ու արդարությունը:

«Յեղատաղանություն ու փոխանցություն» գրքի հիմնում ընկած են այն եւ լույսները, որոնցով հեղինակը մասնակցել է բազմաթիւ գիտաժողովների, իր դրույթները հաջողությամբ դաստեղծել:

Յեյն Փիրալիանը գրադրվում է նաեւ գործնական հոգեվերլուծությամբ: Եւ իր ֆրանսիացի մի խումբ գործընկերների հետ երեւանում հասուկ կենտրոն է ստեղծել, որտեղ դարբերաբար բուժվում են այդպէս անարդարացի երկրացիները, երկրացիները: «Եւ համոզված եմ, որտեղ է սիկ. Փիրալիանը, որ Արցախում մղվող ազգային ազատագրական դասարան ուղղակի կառուցում է 1915 թվականի ցեղատաղանության հետ: Արցախցիները չի հավատում իրականացված ցարդերի, երկրացիների իր ճակատագիրը: Ահա թե ինչու այդ լեռնաշարադրում, թերեւս առաջին անգամ հայ ժողովրդի երկարատեւ դաստիարակչական ընթացումը, հաղթահարվել է դաշինք գոհ հավերժական թվացող փոխհարաբերությունը: Հայ ժողովրդի կյանքում ինչ որ բան փոխվել է, փոխվել է անդամը...»:

ԳՐԵԳՈՐ ԶՈՒՆԻՅԱՆ

Տունիսի 24-ին Օտերայի եւ քաղաքի ազգային բաժնուն համերգային կատարմամբ կենցիկ Մոգարի «Առեւանգում հարեմից» օպերան: Ինչու՞ համերգային: Ռոմանտիկ բնածարարական եւ զգեստների համար փող չկա, իսկ բաժնունի խորացմանը հարկավոր է ընդլայնել: Ի դեպ, այսօր աշխարհի բոլոր բաժնուններում կերպարները ծանոթանում են օպերային արվեստի հիմնադիր տեղադրողներին:

Եւ երաժշտությունը հորինում էր համերգային: Սյուժեն դուր էր գալիս իրեն, այնտեղ կային այն ժամանակվա մոտայիկ «բուրժուական» մոտիվներ: Կատարողական տեսակետից արեւելյան հարեմային կենցաղը հակադրվում էր կյանքի եվրոպական չափանիւններին, որտեղ հայրամական են սերն ու ազատությունը: Եվրոպացիներ Բեյլմոնթը եւ Պեյրլիյոն հարեմից ազատագրում են իրենց հարսնացուներին Կոնստանդուպոլսի եւ Բոլոնիայից: Հարեմի անձեռնմխելիությունը կատարողներն յղատեսանում է դրա վերակազմ

արեւց կայսր: «Ճիշտ այնպէս են, որքան հարկավոր է, Չերի մեծություն», առարկեց կոմիտեից: Հայաստանի ազգային բաժնունում օպերայի բնածարարությունը բարձր կոմիտեից է: Երեւոյանական քերականությունն ու մեղեդայնությունը, երաժշտության անհաման զեղեկարարությունը բացնում են առանձնահատուկ դժվարություններ յուրաքանչյուր նոսա աչի առաջ է, զեղարվեստական ճաշակի չափանիւններն անբերակալիւրեն բարձ

Մոգարի «Առեւանգում հարեմից» օպերան երեւանյան բնածարարությամբ

մից» երկը գրել է 1782 թ. երբ 26 տարեկան էր: Դա գերմանական ազգային օպերայի կազմավորման ժամանակաշրջանն էր: Վիեննայում բազմել էր ազգային փնդեղիկի կոմիտեական օպերայի բաժնուն, որտեղ թեմայովում էին գերմանացի եւ ավստրիացի կոմիտեիստների նոր գրած փոքր օպերաներ, որոնցում երկխոսությունները մեղմորոմբիւրում էին երգեցողությամբ: Չիցեղեղիկը հիմնված էր Վիեննայի քաղաքային հարուստ երաժշտական մշակույթի վրա, ներկայացումները լի էին երգ ու դաշնով եւ բնականաբար, իրենց հիմնում ունեին կատակերգական թերեւս սյուժեներ:

Մոգարի «Առեւանգում հարեմից» օպերայի ներկայացման ժամանակ Բեյլմոնթ, 19 մայիս, 1789 թ.

ուղղված են, լարվածության մեջ են դրսևում, նվագազույն կուրակայն անճարությունը, յիսուելով արդեն սեխնիկականի մասին, «կոսում է» ոճը, առես հարվածում երաժշտության զեղեկարարությանը:

Հայսնի դիւրեմը Չափեն Կարդանյանի գլխավորությամբ արհեստների եւ նվագախմբի կատարած վիթխարի աշխատանքը նախադրել է ներկայացմանը եւ անվերջանալի է: Այդ է դառնալուց մոգարի երաժշտությունը: Բարեբախտաբար այսօր օպերային բաժնունում բաց երգիչներ կան, կարելի է այդ օպերայի համար բնորոշ լավագույններին: Այստեղ երգում են հիմնադիր Անահիտ Մխիթարյանը, հիաստանչ Գայանե Գրիգորյանը, երգիչներ Սարգիս Թորոսյանը եւ Նոյեմ Մանուչարյանը: Օսմիկի դերերը կատարում է յուրօրինակ վաղյուր երգիչ Արմեն Կարաղեյսյանը: Ի

երբ 1783 թ. ազգային փնդեղիկի բաժնունը հանկարծ հայսնից փոխվան տղանալիկի առջև, Մոգարի ազգայնացիները եւս նախադրում ցաղով գրում էր երգը. «Ամեն ազգ ունի իր օպերան: Ինչու՞ մենք զերմանացիները համաձայնում ենք յուրենալ այն: Մի թե գերմաներեն երգեցողության համար նվագախմբի է, քան ֆրանսերենը կամ անգլերենը: Եվ ազգային, քան ռուսերենը: Այժմվանից եւ գրում են նոր գերմանական օպերան...»:

Ինչպէս տեսնում ենք, համայն մարդկությունը դասկանող մեծն Մոգարին խորը շին կոնկրետ ազգային հոգներ: Եւ ոգորում էր գերմանական օպերայի սեղծման օգնել եւ սեղծեց այն...

«Առեւանգում հարեմից» երկը դարձավ առաջին ճշմարիտ գերմանական օպերան: Սյուժեի հիմնում ընկած է յայտնի գրի վաճառական ու բաժնուկալի Բեյլմոնթի «Բեյլմոնթ եւ Կոնստանդուպոլսի կառնապոլսում հարեմից» կատակերգությունը: Այն հայտնաբերվում էր, որ համար արդեն երաժշտություն էր գրել փնդեղիկների հայսնի կոմիտեիստ Յոհան Վերդին: Սակայն դա Մոգարին չկանգնեցրեց: Եւ ողիւրդ ընծի վրա տեսնվելով այն արդեն դասվեալացրեց իր օպերայում:

Օսմիկը, բայց երիտասարդների սիրտ ուժը հաղթում է, եւ դրա գոտությունից ոչնչանում են արեւելյան կաղանկները: Սա է ամբողջ սյուժեն: Երաժշտության արհեստը Մոգարի օպերան մեծ սացվեց, ամբողջ երեւ գործողություն: Դրա առաջին իսկ կատարումը կոմիտեիստին հակադրական հայտնությունը թերեւ: Օպերան առագործեւ, տեղափոխվեց Գերմանիայի այդ քաղաքների թեմեր, հայսնից Գրանայում, որտեղից Մոգարի կերպ գրում էր. «Կարող եմ ասել, որ մարդիկ օպերայից լիով խելները բոցրել են...»:

Սակայն հարցն է, որ Վիեննայի արտոնիւրում «Առեւանգումը» գրուող քննադատից, եւ Մոգարին վճարեցին կիսով չափ ոչնչալա հանրապետ, քան օպերային մյուս հեղինակներին: Դաստիարակման արժանազակ է օպերայի արթիկ կոմիտեիստի հակիրճ գրույթը Իոսիֆ Բի հետ: «Չափազանց լավն է մեր ակադեմիկները համար եւ անհավասարիւրեն բաց են նոսաները, սիրելի Մոգարս», հայսն

է, որ այն կարող է կատարել միայն ցարճակազ երգիչը, իր գործի վարդիսը: Ռուսի այդ օպերան աշխարհի բոլոր բաժնուններում չեն կարողանում բնածարար, այդպիսի բան չկա:

Չափեն Կարդանյանը, որ ներկայումս օպերայում աշխատում է որդես հրավիրելով դիւրեմը, դասնում է իր ծրագրերի մասին. «Ռուսում ենք շարունակել այդ գիծը եւ մոտ ժամանակներս բնածարար մի շարք գերմանական օպերաներ, այդ թվում Մոգարի «Կախարդական սրինգը», այնուհետեւ գրեց «Կազմերի երկերից...»:

Հայտնություն մարդեն: Այսօր բաժնունում տեղի է ունենում հետազոտող ձեռնարկային դասարանային ճանապարհ: Եվ երբ մտադրումն իրականություն դառնա, բաժնունը կստանա նոր, առավել ազդեցական կերպարան: Իսկ ունկնդիրները կմանորանան երաժշտական անմահ սեղծագործություններ:

ԻՍԿԱԿԱՆ ԴՈՒՆԻՅԱՆ

«ԱՍՏՆՈՒՄ»

«Նախի» կինոբաժնուն Այսօր եւ վաղը կինոբաժնունի մեծ դասիկում կարելի է դիտել Մոյի 1995 թ. կինոփառատանի առաջին մրցանակին արժանացած «Նախի» կինոյի Միխայիլովի «Արեւից ուսուցողությունը» ֆիլմը (սկզբը ժամը 11, 13.30, 16, 18.30): Միջին դասիկում աներկայան «Երջույիկը» ֆիլմը Մեկ Գլխովի խաղարկությամբ (սկզբը ժամը 10.30, 12.40, 14.50, 18.35 եւ 20.45): Իսկ փոքր դասիկում աներկայան «Անճաշիկ» ֆիլմը Երկի Ռոբերտի խաղարկությամբ (սկզբը, ժամը 10, 11.35, 13.10, 14.45, 16.20, 17.55, 19.30 եւ 21.05): Հանդիսանա

ների դասիկում ցուցադրվում է նաեւ «Գայրակովածն ու մասնավոր» աճերկայան ֆիլմը Մեծ դասիկում ժամը 21.00, իսկ փոքրում ժամը 17.00:

«Մուսկլա» կինոբաժնուն Եւրոպ, կիրակի, ինչպէս նաեւ հաջորդ օրերին կինոբաժնունի առաջին դասիկում կարելի է դիտել ֆրանսիական «Մայրիկի ինչպիսի օրերը» կինոկատակերգությունը (սկզբը ժամը 11, 13, 15, 17 եւ 19), իսկ երկրորդ դասիկում ֆրանսիական «Կլեո դասարանի ինչպիսիս զիւրները» ֆիլմը (սկզբը ժամը 10, 12, 14, 16 եւ 18):

Ի գիտություն բաժանողներին

«Հայոց լեզվի հարցաքննիչներին» ժողովածուն որ առաջ դիմողին հասցնելու նպատակով լեզվի ոլորտային տեսական տեսությունը աշխատեցնելու նաեւ Եւրոպ եւ կիրակի օրերը, ժամը 10.30-15.30

Լեզվի ոլորտային տեսություն

«ՎԱՀԱՆ ԹԵՔԵՅԱՆ» ԱՄԵՆԱՄՅԱ ՄՐՅԱՆԱԿ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Նոյասակ ունենալով խախտուկ ազգային զեղարվեստական մշակույթի արքեր փոխարեզներում սեղծվող արժեքավոր երկերը, Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը սահմանում է «Վահան Թեքեյան» ամենամյա մրցանակ: Մրցանակի կարող են ներկայացվել 1994 թ. հրատարակված կամ կատարված գրական, հրատարակչական, երաժշտական, բաժնական, կինեմատոգրաֆիական սեղծագործություններ, կերպարվեստի գործեր եւ ճարտարադիտական աշխատանքներ: Մրցանակի հավակնող սեղծագործությունները ներկայացվում են ոլորտային, հասարակական, մշակութային, սեղծագործական կազմակերպությունների, հիմնարկների կողմից Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության հասցեով: Սեղծագործությունների հետ ներկայացվում են դրանք մրցանակի երախտավորող կազմակերպությունների որոշումները մասնագիտական հիմնավորում հանձնարարականներով: Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունը կազմում է մասնագիտական հանձնաժողովներ յուրաքանչյուր զեղարվեստական ժանրի գծով, որոնք ժամանակում են ներկայացված գործերին, Իննարկում եւ որոշում կայացնում մրցանակ ենրեղու մասին: Մրցանակի կարող են արժանանալ սեղծագործություններ հեղինակները, ինչպէս նաեւ (բաժնական, կինեմատոգրաֆիական, երաժշտական երկերի դեպքում) դերասաններն ու երաժիշկ-կատարողները: 1994 թ. ընթացում հրատարակված գործերը մրցանակի են ներկայացվում 1995 թ. ի հունիսի 15-ից մինչեւ օգոստոսի 15-ը ներառյալ: Մրցանակներ ենրեղու որոշումը հրատարակվում է 1995 թ. հոկտեմբերին: Հասցե Արմվյան 14, «Երևան» հյուրանոց, 210, Հեռ. 581933

ՆԱԽԳԱԿԱՆ

Պ - Կեո անցյալ տարվանց ոչ միայն էր խաղում «Արարատի» հիմնական կազմում, իսկ այս տարի էլ գործառնում «Կոսայի»:

Վերադարձված չէ՞ր:

- Այ՛ն էս «Կոսայի» եմ գնացել ոչ թե այն բանի համար, որ «Արարատ» մեզանք սեղ չունենի, այլ երկու բիծերի դեկավարներին համաձայնությամբ Կարեն Բարսեղյանի հետ գործուղվեցին «Կոսայի»-ն օգնելու և կարծում եմ, դա սազվեց: «Կոսայի» առաջին անգամ դուրս եկավ Հայաստանի գավաթի խաղարկության եզրավազի, իսկ անգամային մրցաձևում, իր խմբում գրավեց 3-րդ տեղը և ամենակարևորը իրավունք ստացավ մտնել հան-

րյան ընտրական փուլում մեր կազմակերպող ընդգրկված է ուժեղ խմբում, սակայն իր խաղով տղամուտքը չի բռնում: Մինչև իմնա անցկացրած 6 հանդիպումներում միայն երկու գոլ է խփվել, ես միայն մեկի հեղինակն է հարձակվող: Ես հարձակվողներին չեմ մեղադրում: Խաղի ընթացքում նրանք զեղակներ էաս դեմք է ստանում: Ես իմնականում մեղադրում եմ կիսադասարաններին: Հայաստանում իմնա չկա մեկը, որը Գոմասոյի, Հիմոյի, Շիխոյի, Պլասինիի, Մարադոնայի ոչես նուրբ գոյալին փոխանցումներով հարձակվողներին համար առիթ ստեղծի մրցակցի դարդար գրավելու:

Ինչ խոսք, հավաքակազմում շուրջի շրջաններ կան, սակայն նրանք

Բասենը: Հայկական ֆուտբոլում Խոսեն Հովհաննիսյանը: Ներկա սերնդից առաջատար չեմ տեսնում:

- Դու դարձար առաջին ֆուտբոլիստը, որ Հայաստանի առաջնությունում ես գավաթի խաղարկությունում խփեցիր 100 գնդակ: Կա համար դու հասնուկ նոյսակ ունե՞իր:

- Միայն վերջին խաղից առաջ եմ խնայել, որ 100-ը լրացնելու համար երեք գոլ է դեմք: «Վանի» հետ մրցակցում դա ինձ ճամայրեց և խփեցի անհրաժեշտ 3 գնդակը: Ուրախ եմ, որ ես 100 գնդակ խփող առաջին ֆուտբոլիստն եմ: Ուշագրավ է, որ առաջնության գլխավոր ըմբարկու դառնալու համար մրցակցությունը զգացել եմ, իսկ այս դարձալույցում ոչ: Ինձ րվում է, որ այ-

Վահե Յաղմուրյանը գոյալին նուրբ զգացողությամբ և միջոց դեղի մրցակցի դարդար նոյսակազմված հարձակվող է: Ես աչքի է ընկնում բարձր արդյունավետությամբ: Մի՞թու է մախու հարձակվողի դերը: Առաջին ֆուտբոլիստ է, որ Հայաստանի առաջնություններում խփել է 100 գնդակ: Տոնես ևս հավասարակշռված անձնավորություն է: Անուսանցած է, ունի մեկ երկխա: Տղան՝ Արթուրը, մեկ տարեկան է:

Ներկայացնում ենք ակումբներին և նրանց խաղացողներին

Վահե Յաղմուրյան

Ծնվել է 1971-ի հուլիսի 2-ին, Երևանում: Տասակը՝ 174 սմ, կարճ՝ 67 կգ: Երեսնի «Արարատ» հանդես է գալիս 1990 թվից: Մյս տարի երկու անամով գործուղվել է Արմավիսի «Կոսայի», որի կազմում անցկացրած 8 հանդիպումներում խփել է 8 գնդակ: ԽՍՀՄ բարձրագույն խմբի առաջնություններում «Արարատի» կազմում անցկացրել է 8 խաղ, խփել մեկ գնդակ: Հայաստանի առաջնություններում «Արարատի» կազմում անցկացրել է 80 խաղ, խփել 78 գնդակ, գավաթի խաղարկություններում 14 գնդակ: ՀՀ անդրազինակ առաջնության գլխավոր ըմբարկու է (38 գնդակ): Երեք տարի անընդմեջ «Արարատի» գլխավոր ըմբարկու է (1992-ին՝ 38, 1993-ին՝ 20, 1994-ին՝ 18):

տոնես շատեր կուզեման անցնել 100-ի սահմանը: Օրինակ ՀՄԿ-ի հարձակվողներ Արսեն Ավետիսյանը և Գեղամ Հովհաննիսյանն արդեն իրենց ակնխում ունեն 99-ական գնդակ:

- Ինչ ես կարծում, 100-ի ակումբ կասեղծվի՞:

- Կա ֆեդերացիայի գործընկերները: Երեք խնդրին դաստնական բնույթ տրվի, հետաքրքրությունը կծեման:

- Ընտանիքդ մասին ի՞նչ կասես:

- Հայրս, մայրս, եղբայրս իր կնոջ և երեխայի, ես իմ կնոջ և երեխայի հետ 8 հոգով ապրում եմ միասին: Քույրս ամուսնացած է և առանձին է մնում: Կինս Գայանեն, ազգանունը է գյուղատնտեսական ակադեմիայում: Մեր ընտանիքի բոլոր անդամները, հասկանալի է, եղբայրս ֆուտբոլի մեծ սիրահարներ են: Տղաս էլ չնայած մեկ տարեկան է, սակայն զեղակից չի բաժանվում: Ես մեր ընտանիքի ուղևորությունն եմ:

առաջնության ուր ուժեղագույն բիծերի շարքն ու մասնակցելու առանձնահատուկ սկզբունքով անցկացվելով բարձրագույն խմբի առաջին առաջնությանը: Ինչ վերաբերում է, որ անցյալ տարի «Արարատ» ոչ միջոց էի խաղում, դաստնայն այն էր, որ ինձ այն ժամանակվա գլխավոր մարզիչ Արմենակ Մարգարյանն այնուպես խաղ էր դաստնայում, որին չէի համակերպվում: Ես ուզում էր, որ ես մասնակցեմ նաև դաստնայական գործողություններին, զեղակ խփեմ: Իսկ ես սիրում եմ միայն հարձակվել և գոլ խփել:

- Բայց ժամանակակից ֆուտբոլը բազմակողմանի խաղացող է դաստնայում:

Երբ կիսադասարան լինեի, ուր 1986, սակայն կարծում եմ, որ ես մակվողը ուժերը դեմք է խնայել, գոնային գործողությունների համար: Կարելի է օրինակ բերել աշխարհահռչակ այնուպես հարձակվողներին, ինչուիսիք են Ռոմարիոն, Պալոկերը, վան Բասենը, Մալինաուրը: Իմ կարծիքով, ֆուտբոլիստը դարձավոր է անել այն, ինչը լավ է անում: Ամեն դեպքում ես գոն եմ Արմենակ Մարգարյանից: Ինձն է ինձ վստահել: Եր օրով եմ հայտնությունների հասել ևս 90 գնդակ խփել:

- Ինչու՞ն էս ես ընդունում, որ «Արարատի» գերեք բոլոր խաղարկներեղ հավաքակազմի անդամներ են, իսկ դու՞ ոչ: Արդյո՞ք դաստնայ խաղաողն չէ:

- Այլ կարգը կարող եմ ուրիշ հավաքակազմի դեկավարներին: Ես վստահ եմ, որ երբ խաղամ, օգուտ կստանա հավաքակազմին:

- Իսկ հավաքակազմի խաղի մասին ի՞նչ կարող ես ասել:

- Դիցեք է, Եվրոպայի առաջնու-

ուս դեմք է աշխատեմ, որովհետև կարողանամ բարձրացնել խաղային ճաշակը: Մյուս կողմից, գուրային փոխանցումներին չիրադեսելը իմնականում բնասուր տարակուս է: Կիսադասարանները դարձավոր են խաղին ստույգում հարողել, անընդհատ փոխանցումներով հոգնասանց անել հարձակվողներին: Ռազմիկ Գրիգորյանը, Համես Մխիթարյանը, Արթուր Պետրոսյանը հետևակներ ունեն փոխանցումներին բարձր կույտարայի չիրադեսելու: Հիմնականում դա է դաստնայը, որ հավաքակազմին չի հայտնվում հարձակողական ոճով խաղալ: Գնդակը շուրջ դեմք հասցնել հարձակման գիծ: Հակառակորդն իր տուգանային հրադարակում միջոց ուժեղ ճեման սակ դեմք է լինի: Օրինակ, բակսեբոլում երեք կենտրոնականը զեղակ չի ստանում, հայտն գոնի մասին խոսք լինել չի կարող:

- Ո՞ւր կուզեմայիք տեսնել հավաքակազմ:

- Առանց Խայասրյանին և Երվանդ Կրքաբյանին: Առանց Խայասրյանը հենց այն ֆուտբոլիստ է, որը խորից կարող է երկար (50-60 մետր) և ճեղչի փոխանցումներ կատարել: Ես դաստնայ եմ լավ է տեսնում ևս հակառակական փորձ ունի: Երվանդ Կրքաբյանը հիմնադիր դաստնայն է:

- Ֆուտբոլում բոլորից էաս ո՞ւր ես դարձական:

- Առաջին մարզիչս Հովհաննես Վարդանյանն է: Մակայն ինձ խփական ֆուտբոլ խաղալ սովորեցրեց հանրադասարան բազմակողմ և ճանաչված մարզիչ, վարձանտիկ Ռոդանդ Մանվելյանը:

- Անհնատիրադող ֆուտբոլիստներն ուլին՞ր են:

- Պլասինին, Մարադոնան, վան

Բասենը: Հայկական ֆուտբոլում Խոսեն Հովհաննիսյանը: Ներկա սերնդից առաջատար չեմ տեսնում:

- Դու դարձար առաջին ֆուտբոլիստը, որ Հայաստանի առաջնությունում ես գավաթի խաղարկությունում խփեցիր 100 գնդակ: Կա համար դու հասնուկ նոյսակ ունե՞իր:

- Միայն վերջին խաղից առաջ եմ խնայել, որ 100-ը լրացնելու համար երեք գոլ է դեմք: «Վանի» հետ մրցակցում դա ինձ ճամայրեց և խփեցի անհրաժեշտ 3 գնդակը: Ուրախ եմ, որ ես 100 գնդակ խփող առաջին ֆուտբոլիստն եմ: Ուշագրավ է, որ առաջնության գլխավոր ըմբարկու դառնալու համար մրցակցությունը զգացել եմ, իսկ այս դարձալույցում ոչ: Ինձ րվում է, որ այ-

տոնես շատեր կուզեման անցնել 100-ի սահմանը: Օրինակ ՀՄԿ-ի հարձակվողներ Արսեն Ավետիսյանը և Գեղամ Հովհաննիսյանն արդեն իրենց ակնխում ունեն 99-ական գնդակ:

- Ինչ ես կարծում, 100-ի ակումբ կասեղծվի՞:

- Կա ֆեդերացիայի գործընկերները: Երեք խնդրին դաստնական բնույթ տրվի, հետաքրքրությունը կծեման:

- Ընտանիքդ մասին ի՞նչ կասես:

- Հայրս, մայրս, եղբայրս իր կնոջ և երեխայի, ես իմ կնոջ և երեխայի հետ 8 հոգով ապրում եմ միասին: Քույրս ամուսնացած է և առանձին է մնում: Կինս Գայանեն, ազգանունը է գյուղատնտեսական ակադեմիայում: Մեր ընտանիքի բոլոր անդամները, հասկանալի է, եղբայրս ֆուտբոլի մեծ սիրահարներ են: Տղաս էլ չնայած մեկ տարեկան է, սակայն զեղակից չի բաժանվում: Ես մեր ընտանիքի ուղևորությունն եմ:

ՇՆՏՏԱՆ

Էլիսային մնացել է ընդամենը կես միավոր

ԳԱԳՐԻՍ ԿՈՒՆՏԱՆՆՈՒՄՆԻՆ, Քելզարազ

Տասուկ «Ազգի» համար Աշխարհի աղբիկների եռակի յեմոխնուտի, միջազգային գրոսմայստեր էլիսային Գանիեյանը երկրորդ անընդմեջ հաղթանակը տարավ Քելզարազում տեղի ունեցող կանանց աշխարհի առաջնության եվրոպական հինգերորդ գոտու հինգ շախմատիստիկների փնջային լրացուցիչ մրցաձևում: Ինչու էս հայտնի է, էլիսային երկրորդ տուրում խաղից ազատ էր, իսկ երրորդ տուրում մրցեց շախմատիստիկների հետ: Դիրային նուրբ դայարում էլիսային Գանիեյանին հաջողվեց կարելու հաղթանակ տանել ևս երկու հնարավորից վասակելով երկու միավոր միանձնյա գլխավորել մրցաձևային աղյուսակը: Աշխարհի առաջնության միջինըսային դուրս գալու համար էլի-

սային Գանիեյանին մնացած երկու հանդիպումներում, որտեղ մրցակցներ են լինելու Ջանջղազյան ու Լիկոյինը, անհրաժեշտ է վասակել ընդամենը կես միավոր:

Երրորդ տուրում երեսանցի միջազգային վարդես Լյուդմիլա Ասլանյանը երրորդ անընդմեջ դարձուրությունը կրեց: Մյս անգամ նա զիջեց Կրասուսի ներկայացուցիչ Ջանջղազյանին: Վերջինս երկու հնարավորից 1,5 միավորով ընթանում է երկրորդ տեղում: 1,5 միավոր է վասակել նաև Մախմուդյանը, որը սակայն մեկ խաղ ավելի է անցկացրել: Լիկոյինը երկու հնարավորից վասակել է 1 միավոր:

Նախավերջին տուրում էլիսային Գանիեյանը տեսնում կորցի Ջանջղազյանի հետ, իսկ Լյուդմիլա Ասլանյանը ստիպակներով ուժերը կշափի Լիկոյինի հետ:

ՏՈՆՏԱՆ

Հավաքակազմը մեկնեց Իրան

Այսօր վաղ առավոտյան ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականն ուղղարթուով մեկնեց Մեդի, որտեղից էլ կուղևորվի Քենես: Իրանի մայրաքաղաքում հունիսի 26-ին և 28-ին նախատեսված է երկու ընկերական հանդիպում Իրանի օլիմպիական հավաքակազմի հետ, որը աշխարհի խմբերից մեկում խաղալու է ձեռք բերել հանդես գալու ժամանակ Ազրանայում կայանալիք օլիմպիական խաղերում: Հուլիսի 13-ին և 15-ին Իրանի Իսլամական Հանրապետության օլիմպիական հավաքակազմը դաստնայան այցով կուր կլինի Երևանում և կմրցի Հայաստանի ազգային ու օլիմպիական հավաքակազմների հետ:

Հայաստանի գլխավոր թիմում ընդգրկված են 18 ֆուտբոլիստներ, որոնցից 10-ը «Արարատից» են, 4-ը ՀՄԿ-ից, 3-ը «Շիրակից» և Ռազմիկ Գրիգորյանը Մոսկվայի ԲԿՄԱ-ից: Հավաքակազմում երկու ներկեր կան, երկուսն էլ «Արարատից»՝ Սեդաղա Արզումանյանն ու Հակոբ Մկրչյանը: Վերջինիս ողբերությունը կատարմանի սակ է ևս կախված էր փաստաթղթերի ձեռակերտումից: Հավաքակազմի կազմում բացակայում է թիմի ավագ Արամայի Տո-

- նոյանը, որը մկանի թեթև վնասվածք ունի:
- Ահա Հայաստանի հավաքակազմի կազմը.
- Դարձապատկաններ
 - Ֆարուքյան Արախամյան
 - Պետրոսյան
 - Պետրոսյան
 - Տիգրան Գեղեցյան
 - Մեսրոպյան
 - Ֆարուքյան Վարդանյան
 - Մարգարիտ Գրիգորյան
 - Ֆակոբ Մկրչյան
 - Կիսադասարաններ
 - Արթուր Պետրոսյան
 - Ֆամես Մխիթարյան
 - Ֆակոբ Տեր Պետրոսյան
 - Չուկիանես Թամազյան
 - Լեոն Ասեփանյան
 - Ռազմիկ Գրիգորյան
 - Ֆայկ Մարգարյան
 - Գործակալներ
 - Արմեն Շահգեղյան
 - Սեդաղա Արզումանյան
 - Արսեն Ավետիսյան
 - Վարազդաս Ավետիսյան
 - Հավաքակազմի ավագ մարզիչն է Սամվել Դարբինյանը, նրա օգնակները Անդրանիկ Արամյանը:
 - Պատվիրակության հետ Իրան են մեկնել նաև ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ներկայացուցիչներ Ալեն Մանուկյանն ու Ալեն Հարությունյանը:

THE EURASIA FOUNDATION

Yerevan Office
announces three job openings

- 1) Program Officer, Public Sector
- 2) Program Officer, Private Sector
- 3) Program Associate

All three positions require excellent English, Armenian and Russian language, computer skills, and an ability to interact with other development organizations.

Program Officer
The PO is a senior position that carries primary responsibility for introducing the Foundation to potential grantee organizations throughout Armenia, soliciting high-quality proposals and offering guidance to applicants, and analyzing incoming proposals.
The Public Sector PO will manage inquiries regarding government reform, NGO sector development, and mass media reform. Public sector, NGO development, or mass communications background is required.
The Private Sector PO will manage inquiries regarding of business sector development, management training, business and economics education, and information systems.

Program Associate
The PA is an intermediate position that involves making initial determinations regarding proposals, conducting first-level contact meetings with applicants and assisting them with their submissions, tracking and reporting on proposal activity, and contributing to outreach efforts to publicize the Foundation's grantmaking activity.

The Eurasia Foundation is a U. S. non-profit grantmaking organization funded by USAID. The foundation provides grants in the NIS for projects in economic reform, business development, electronic communications, public administration and legal reform, and media reform. Headquartered in Washington, DC the Foundation has regional offices in Moscow, Kiev, Saratov, Tashkent, Vladivostok, Tbilisi and Yerevan.

To respond, contact Vahan Vardanian at:
Eurasia Foundation, Yerevan Office
52-24-95, 59-24-65 or 151-824 AT&T/fax)
e-mail: Efercvan@arminco.com
submission deadline: July 5, 1995

